

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c na dan dobiva
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNO
(izveniši sobot, nedelj.)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 114 — Štev. 114 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, TUESDAY, JUNE 12, 1945 — TOREK 12. JUNIJA, 1945 Telephone: CHelsea 3-1242

SPOMENICA GLEDE TRSTA

Jugoslovanski vnanji minister dr. Ivan Šubašić je amerškemu poslaniku v Beogradu izročil spomenico, ki je bila danes prejeta v državnem uradu v Washingtonu in ki pravi, da so bili jugoslovanski interesi užaljeni vsled vojaškega sporazuma z Združenimi državami in Anglijo, ker se je morala umakniti jugoslovanska vojska iz ozemlja, ki ga je zasedla okoli Trsta.

Poslanica pravi, da je bila odločitev sprejeta, da je bil preprečen spopad med zavezniški ter si pridržuje posebne jugoslovanske pravice do Trsta, Istre in slovenske Primorske. Poslanica, ki je bila poslana tudi angleškemu poslaniku, je bila izročena ob priliki podpisa vojaškega sporazuma, ki določa, da se mora jugoslovanska vojska umakniti iz dela ozemlja do 12. junija.

"Vlada demokratične, federativne Jugoslavije," pravi spomenica z dne 9. junija, "se popolnoma zaveda, kako zelo je bilo užaljeno čustvo jugoslovanskega naroda v Trstu, Istri in slovenski Primorski ter jugoslovanskega naroda v splošnem, ker se mora na zahtevo naših zaveznikov večina jugoslovanske armade umakniti iz ozemlja, ki ga je osvojila s tako velikimi žrtvami izpod tujeja jarma in to tembolj, ker po vseh teh krajih živi stisnjeno jugoslovansko prebivalstvo, razun v Trstu.

"Toda ta odločitev je bila sprejeta, da je bil preprečen vsak morebitni spopad in da je med zavezniškimi armadami ohranjeno prijateljstvo, ki je bilo doseženo v vročih bojih in tudi zato, da je zajam-

NAPAD NA PEARL HARBOR JE PRESENETIL HITLERJA

Japonski zahrbtni napad na Pearl Harbor je prese-netil Hitlerja in je Zdr. državam napovedal vojno v prepričanju, da je Amerika unična kot pomorska sila.

Iz pojasnil, ki so jih zavezniški dobili od nemških častnikov in iz listin, je razvidno, da navzile osiški pogodbili ni bilo posebno tesne zveze med Nemčijo in Japonsko.

Poročilo o napadu na Pearl Harbor je prišlo do Hitlerja v Berchtesgaden, od koder je takoj odletel v Berlin, kjer je pričel celo vrsto konferenc s svojimi ministri ter vojaškimi in mornariškimi svetovalci. V ponedeljek, na dan po napadu, je dvakrat videl japonskega poslanika Hiroši Ošimo.

Vse je kazalo, da se Hitler ni mogel odločiti. Nato je v torek prišla vest, da so Japonci potopili angleški oklopnici "Repulse" in "Prince of Wales". Ošima je zopet obiskal Hitlerja in mu povedal, da je ameriško mornarico zadela večja škoda kot pa so Japonci spočetka mislili.

Hitler pa je bil še vedno neodločen. Hotel je sklicati državni zbor in imeti govor, v katerem bi Japonski zagotovil vsjo pomoč brez dejanske vojne napovedi. Mesto govora pa je Hitler imel še več razgovorov. Velik utis je napravil na Hitlerja napad japonskih torpednih bombnikov na "Repulse" i "Prince of Wales". Slednji je bil Hitler popolnoma prepričan, da so Združene države kot pomorska sila že izločene iz vojne in jim je sklenil napovedati vojno.

Nov vpad na Borneo

V nedeljo je ameriška armada na štirih krajih vpadla na Borneo in sedaj avstralski vojaki prihajajo na otok ter zadevajo le na primeroma majhen odpor

Vpad je zagotovil zavezniškim bojnim ladjam Brunei zaliv, ki je eden najboljših pristanišč na jugozapadnem Pacifiku in le 800 milj od Singapura. Amerikanci so zavzeli Brooke-ton in Victoria ter letališče pri Labuanu na Labuan otoku.

Amerikanci na vseh frontah napredujejo in general MacArthur je nekaj ur po prvem vpadu že stopil na otok s poveljnikom zračne sile generalom George C. Kenneyem in nekaterimi drugimi častniki.

Japonci se ne zmenijo za ultimatum

Drugi dan splošne ofenzive proti obkoljeni japonski armadi na Okinawi je general Simon Boliver Buckner, poveljnik ameriške desete armade, japonskemu poveljniku poslal ultimatum za predajo, ker je že ves Okinawa v ameriških rokah. Radio z Okinawe poroča, da so aeroplani spustili Bucknerjev ultimatum, ki je japonskemu poveljniku naročil, da ne pošlje več kot samo šest mož skozi bojno črto na pogajanja. Japonci pa so na ultimatum odgovorili s tem, da so na aeroplane streljali.

Gen. Buckner v ultimatumu pravi japonskemu poveljniku, da je njegova armada v obupnem stanju, ker je obkoljena na prostoru, s katerega se ne more umakniti. Ker so japonski poveljnik ni zmenil za ultimatum, se boji nadaljujejo in Amerikanci morajo skoro vsakega japonskega vojaka vstreliti v njegovi luknji.

tretje armade in osme zračne sile. Višek svečanosti je bil v soboto v Stadiumu v Hollywoodu, kjer je bilo nad 105 tisoč ljudi in so najodličnejši igralci storili vse, da je bila svečanost tem sijajnejša.

General Patton je pričel jokati, ko je skušal potolažiti družine s padlimi in ranjenimi vojaki.

Gen. Eisenhower dobil rusko odlikovanje

Ruski poveljnik maršal Gregorij K. Žukov je prišel v Frankfurt ob Meni in je generalu Dwightu D. Eisenhowerju podelil najvišje rusko odlikovanje red zmage z dijamanti.

(To odlikovanje predstavlja vrednost \$12,000. — Op. uredn.) General Eisenhower je rekel, da je bila ravnokar končana evropska vojna sveta vojna ter dodal:

"Govoreč za zavezniško armado, rečem, da bomo imeli mir, pa če se moramo zanj boriti. Vsi, ki prav mislimo, želimo, da bi navadni človek vseh narodov imel priložnosti, za katere smo se bojevali in mu jih ohranili." General Eisenhower je govoril na banketu v svojem glavnem stanu, kjer je bil tudi feldmaršal sir Bernard L. Montgomery, ki je tudi prejel red zmage, ter več ameriških in ruskih visokih častnikov. Maršal Žukov je v svojem govoru generala Eisenhowerja imenoval sina ameriškega naroda ter rekel, da spada med neumrljive velike može vseh časov, ker je zapadne zavezniške armade zvezal iz toliko različnih narodov. Maršal Žukov je ostal pet ur v Eisenhowerjevem glavnem stanu.

Nemški poveljnik se je hotel podati

Feldmaršal Guenther von Kluge, nemški poveljnik na zapadni fronti, se je v avgustu lanskega leta hotel podati z vsjo svojo armado Amerikancem, toda zavezniški zračni napad ob nepravem času je to namero preprečil.

Von Kluge je postal nemški poveljnik mesto feldmaršala von Rundstedta kmalu po zavezniškem vpadu v Normandijo. Podati se je hotel, da bi našel smrti kazni, ker je bil mesec prej zapleten v zaroto proti Hitlerju.

Tajno se je dogovoril za sestanek s častniki tretje ameriške armade na samotni cesti blizu Avranches. Feldmaršal se je s svojim štabom odpeljal na sestanek in armada je ostala brez poveljnika 24 ur. Več ur je čakal na prihod Amerikancev. Slednji pa, ko je mislili, da je bil izdan, je von Kluge hitel v svoj glavni stan, kjer pa je spoznal, da je Hitler izvedel za njegovo odsotnost in ga je poklical v Berlin. Ameriška delegacija se je odpravila na sestanek, toda je bila zadržana vsled zračnega bombardiranja cest pred seboj. Ko je slednjič prišla na cesto pri Avranches, ni bilo nemških zastopnikov. Tedanja predaja bi premenila ves nadaljni potek vojne in Nemčija bi bila že takrat izločena.

V svojem glavnem stanu je von Kluge izvedel, da se je general Ernst von Stuepnagel poveljnik v Parizu, ki je bil tudi v zaroti proti Hitlerju, ustrelil v nekem hotelu v Vershamu. Von Kluge je šel v Metz, kjer ga je čakal aeroplan, da ga popelje v Berlin.

"Nikdo ni videl nikjer v tej vojni tolikega uničenja kot v Nemčiji," je rekel gen. Eisenhower. "Tekom vojne sem videl mnogo velikih inženirskih del, kot n.p.r. čiščenje pristanišča v Cherbourg, toda ne vem, kje bi pričel, da bi zopet sezidal Berlin. Središče mesta je uničeno popolnoma."

O maršalu Žukovu je rekel, da je velik vojak, rekoč: "Ne morete ga pogledati, ne da bi se zavedali, da je velik vojak."

Gen. Eisenhowerja čaka velik sprejem v N. Y.

Župan La Guardia pripravljala velik in svečan sprejem za generala Eisenhowerja, ko bo 19. junija dospel v New York. Slavnosti se bodo pričele zgodaj zjutraj na La Guardia letališču in bodo končane pozno ponoči v Central Parku.

Kot je župan omenil v svojem govoru po radio, bo general Eisenhower sprejet v jem.

Petain se izgovarja

Včeraj je bil pred preiskovalno komisijo najvišjega sodišča poklican maršal Henri Petain, ki je v svoj zagovor rekel: "Z generalom de Gaullejem bi mene morali smatrati za prvega nasprotnika nemške okupacije."

"Ko je bila Francija zasedena," je rekel Petain, "sem bil prisiljen dati navidezno zadostenje Nemcem, toda javno nikdar nisem obsojal odpornega gibanja; jaz sam sem bil nasprotnik, nasprotnik v Franciji. Če sem nastopil proti teroristom, se misli posameznike, ki so postali maquiji, da so ropali svoje sodržavljane. Kakor general de Gaulle, tudi jaz nisem odobral terorističaristom, sem misli posameznikom, sem misli okupacijske armade."

Na vprašanje o Pierre Lavalu je maršal Petain rekel: "Laval mi je bil vsiljen. Sprejel sem ga kot potrebno zlo. Njega sem se posluževal, da sem hlinil svojo politiko in je nevede igral vlogo, ki je bila koristna za Francijo. Zavezniškom sem dal največje prednosti. Njim sem dal na razpolago Weyganda, Darlana in Juina."

Poglavitna obdolžba proti Petainu je, da je v juniju 1940 podpisal premirje, ki po mnemju sodišča ni bilo opravičeno. "S tem, da sem podpisal premirje," je rekel Petain, "mesto da bi samo ukazal vstavi ogenj, sem izvršil potrebno delo. Zajamčil sem svobodno zono v Franciji in sem obvaroval deželo usode Poljske. Zagotovil sem svobodo mnogim ljudem in sem rešil na tisoče vojakov. Zmanjšal sem število talcev, kar je bilo tako mučno za mene. Medpred Hitlerja. Ko pa je njegov avtomobil prišel na letališče, je bil von Kluge mrtev na zadnjem sedehu; izpil je strup."

sto njih sem ponudil celo svojo lastno osebo."

Petain je rekel, da je angleški ministr. predsednik Winston Churchill, s katerim se je sestel v Cange blizu Toursa v juniju leta 1940, privolil v premirje in celo v separatni mir.

Kupite en "extra" bond danes!

DR. SCHUSCHNIGG POJASNJUJE

Bivši avstrijski kanceler dr. Kurt Schuschnigg, ki živi na otoku Capri, je sedaj prvič pojasnil, pod kakšnimi okoliščinami je odstopil kot kanceler na povelje iz Berlina in kako je zastoj skušal obdržati neodvisnost Avstrije.

"Popoldne 11. marca 1938 mi je po telefonu Hermann Goering povedal, da bodo v dveh urah nemški vojaki vkorakali v Avstrijo, ako ne odstopim," je rekel Schuschnigg. "Prosil sem za malo časa. Slednjič je prištal, toda mi je zapretil, da edino moj odstop more rešiti Avstrijo."

"Opolnoči istega dne sem odstopil. Kaj drugega sem hotel storiti?"

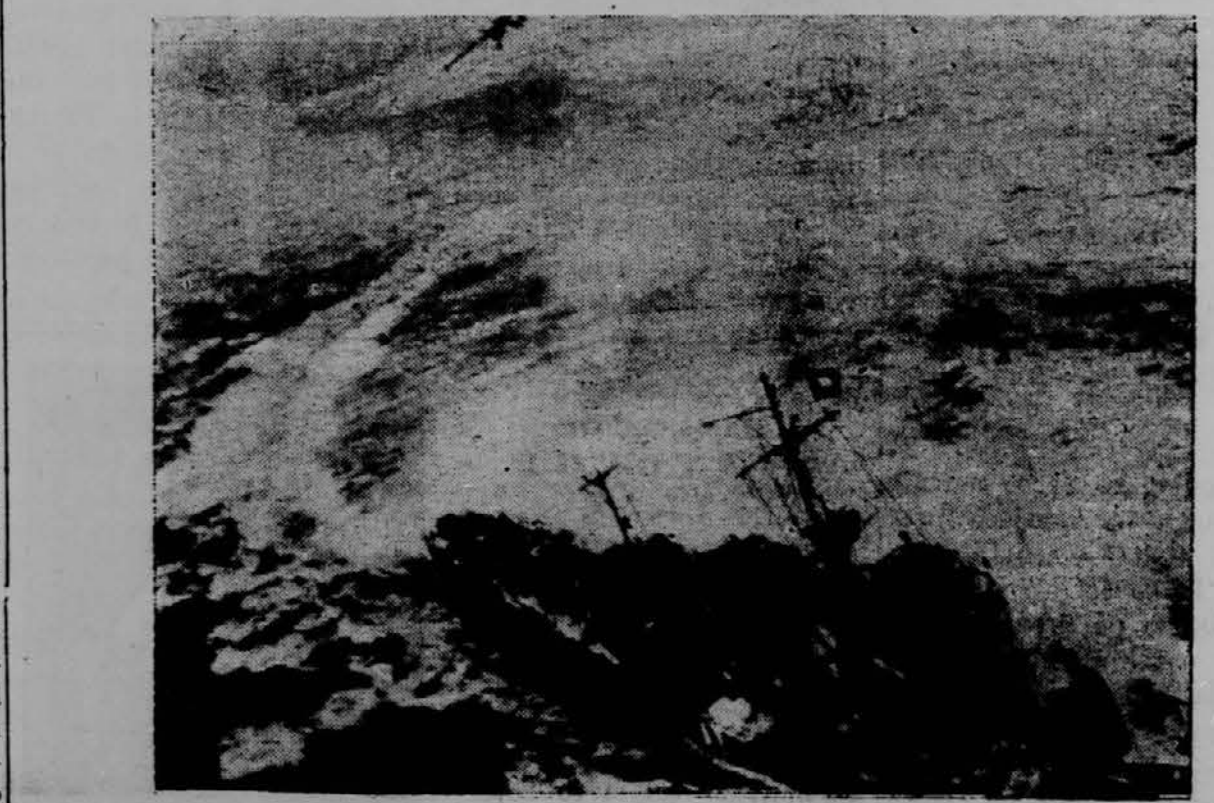
"Naslednjega jutra 12. marca, ko sem se zbudil, so SS-čete obkolile moje stanovanje. Bil sem ujetnik — in nemški vojaki so korakali v Avstrijo."

Povedal pa je, da ž njim niso nikdar preslabo postopali in nikdar ni bil postavljen pred sodišče, četudi so mu narejli večkrat reči, da bo.

Dr. Schuschnigg je bil poldrugo leto zaprt v gestapovskem glavnem stanu na Dunaju, dve leti pa v taborišču blizu Manokovega.

1. junija 1938 se je poročil na Dunaju z grofico Fugger Czerny, toda kot žena ga je nadomestoval njegov brat Arthur. Ni mu pa bilo dovoljeno videti svoje žene do avgusta 1938. Od decembra 1941 pa ji ma je bilo dovoljeno živeti skupaj.

POTOP JAPONSKE BOJNE LADJE

Japonska bojna ladja se potaplja, ko jo je zadela bomba, ki je bila vržena iz ameriškega bombnika.

TREBA JE DAROVALCEV, KRV!
Plašna RDEČEGA KRIŽA rešuj življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potreba jih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Bakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

52nd YEAR

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem s soboto, nedeljo in praznikom.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

Zadnji — "Veliki Trije"

Med zadnjimi ostanki starodavne dobe mumij in vulgarnega zapravljanja ljudskega bogastva, katero je vedno značilo takozvani "monarhizem", so cesarji, ki vladajo "po milosti božji", in katerih število se je v sedanjih dobi človeškega napredka tako znižalo, da je postalo uprav neznatno. V človeški družbi zavzema cesar isto stališče, kakor gorila v družbi razvrstjenih opic, in število obojevrstnih imenovanih stvorov postaja redno manjše in manjše: prvi bodo za vedno zginili potom eliminacije, in drugi potom evolucije.

Koliko je sedanje število goril v srednjeafriških pragozdih, je neznano, in v cirkusu bratov Ringling imajo le jedno opico te vrste. In še živče cesarje zamoremo seštetati na prstih jedne roke. Ako jih je več nego štiri, potem bi morali iskati nadaljne cesarje tudi v srednjeafriških pragozdih, ki so posebnost ekspedicije.

Od naše državljanske vojne nadalje, se je število cesarjev izredno hitro manjšalo.

Maksimiljan, ki je bil nekaj časa cesar Mehike, je za vedno odšel v Nirvano s pomočjo strelav iz pušk vojakov, ki so ustanovili republiko Mehiko, leta 1867.

Napoleon št. 3, ki je bil cesar Francije, se je po francoskem načinu za vedno poslovil leta 1870.

Pedro II, cesar bivšega cesarstva Brazil, je moral ostaviti svoj cesarski "business", in oditi v pokoj leta 1889, ko je velikansko cesarstvo Brazil, postala republika Združenih držav Brazilskih.

Kwang-hsu, cesar kitajske, je enostavno — zginil leta 1908.

Nikolaj Romanov, cesar ali car Rusije in bratranec cesarja Iztočne Indije ter zadnjega cesarja Nemčije, je odšel v podtalnost leta 1917, in se od tam ni več vrnil.

Viljam II, cesar Nemčije, je postal žagar drv v letu 1918.

Karol Habsburški, cesar Avstrije, se je jedva vsedel na dunajski prestolček, ko se je slednji pod njim podr.

Cesar Vittorio Emanuele in cesar Haile Selassie nista nikdar bila prijatelja. — Vittorio Emanuele, ki je postal cesar Etiopije, je bil iskren prijatelj Hirohita, cesarja Japonske, toda nedavno je tudi to medsebojno prijateljstvo prišlo pešati.

Cesar Haile Selassie je vložil pritožbo proti cesarju Vittorio Emanuele. Njegovo veličanstvo namreč trdi, da mu je Vittorio Emanuele di Savoia, ukradel njegov prestol, krono in žezlo iz nekega skladišča v Adis Abebi, na kar so to blago Italijani prepeljali v mesto sedmih gričev ob reki Tiberi.

Njegovo veličanstvo Haile Selassie, je dobil tudi poročilo glasu katerega imenovanega rimskega kralja, ki si je na del naslov etiopskega cesarja, pokrije svojo malo glavo vsaki teden po enkrat z Haile Selassie ukradenemu etiopski krono, vzame v svojo desnico Haile Selassiejevo žezlo ter se vsede na Haile Selassiejev prestol kot — cesar Etiopije, na kar ga angleški pooblaščenici pridejo pozdravit.

Njegovo veličanstvo, Haile Selassie, je tudi sporočil, da je potem, ko se je vrnil iz pribežališča evropskih kraljev, oziroma iz Londonu, v Adis Abebo, pronašel, da so častniki cesarja Iztočne Indije, odnesli iz njegove palače vse njegovo pohištvo v častniški klub. Pritožuje se tudi, da ima cesar Iztočne Indije v Etiopiji več vojakov, kakor jih je kdaj imel Vittorio Emanuele in njegov general Badoglio v imenovanem deželi cesarja Haile Selassieja.

Dosedaj še nepotrjena poročila tudi javljajo, da bi se cesar Vittorio Emanuele drage volje odpovedal vsem svojim pravicam do Etiopije, in da bi tudi poslal ukradeni prestol Abesinije zajedno z prestolom, krono in žezlom — kar po ekspresnem aeroplanu nazaj v Adis Abebo cesarju Haile Selassieju, ako bi mu cesar Iztočne Indije vrnil Tripoli, Somalijsko in Eritrejo.

Cesar Haile Selassie in cesar Vittorio Emanuele se popolnoma strinjata v tem, da cesar Iztočne Indije zasluje sebično politiko na ta način, da vzdržuje v Etiopiji, Somalijski, Eritreji, na Grškem in tudi v Trstu in Gorici, veliko vojsko sedaj, ko se angleške vojske tako resno potrebujejo v vojni proti cesarju Hirohitsu v Aziji in na pacifičnih otočjih.

Trije izmed štirih preostalih cesarjev, sedaj ne marajo za cesarja Hirohita, oziroma za četrtega in zadnjega preostalega cesarja, kateri je poleg tega tudi — nebeski sin; toda vsi štirje preostali cesarji bi se lahko sestali v kakem kraju izven Rusije, kjer bi se medsebojno poravnali. Iz tega kraja bi potem lahko vsemu svetu naznanili, da so poljski polkovniki, kakor tudi kralji Grške, Jugoslavije in Rumunske, potomci dokaj nižje pasme, kakor pa cesarji.

Ker pa cesarja Hirohita za sedaj ne morejo povabiti h konferenci Združenih cesarjev, mora cesar Iztočne Indije na vsak način uvideti in uvaževati dejstvo, da sta cesar Vittorio Emanuele in cesar Haile Selassie potrebna za

Ali je jugoslovanska okupacija Trsta upravičena?Mirko G. Kuhel, tajnik
S. A. N. Sveta, Chicago

Slovenci ne bodo nikoli priznali, da slovensko Primorje z Trstom vred ne pripada Sloveniji, pa naj njihovi nasprotniki prihajajo na dan še s takimi argumenti. Najnovejši argument je, da Trst se nikoli ni pripadal niti Italiji niti Jugoslaviji, vsled česar bi moral biti "mednarodno mesto".

Angleški diplomati so že leta 1915 tajno obljubili najvažnejši del "avstrijskega Primorja" Italiji za nagrado, ako se pridruži zapadnim velesilam v vojni proti Avstriji in Nemčiji. Italijani so okupirali vse to ozemlje po razsuhu avstrijskega cesarstva in niso čakali mirovne konference. Znani italijanski šovinist D'Annunzio je leta 1919 ugrabil tudi Reko, dasiravno ji je mirovna konferenca odločila status samostojnosti. To se je zgodilo kljub dejstvu, da je bilo prebivalstvo 5 proti 1 za priključitev k Jugoslaviji.

Jugoslavija, oziroma kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, se je porodila šele leta 1918. Kot nova država resnično ni imela "zgodovinske pravice" do Trsta in Primorja, toda ravnotako Italija ni imela nobene "zgodovinske" pravice do tega ozemlja, kajti Italija je postala enotna država šele leta 1866 in kot taka ni nikoli lastovala te zemlje pred letom 1918. Beneška Slovenija, Trst in vse ostalo Primorje je preje pripadalo Avstriji nad 500 let.

Tudi danes Jugoslavija ne zahteva tega teritorija radi "zgodovine". Zahteva ga radi narodnosti prebivalstva, ki je v veliki večini jugoslovanska, in radi etnografičnega značaja in ozadja tega ozemlja, ki je gospodarsko in etnično ne ločljivo od Slovenije in Jugoslavije.

Jugoslavija danes zahteva pod svoje okrilje vse te pokrajine tudi na podlagi demokracije, kajti Primorje in tudi demokratične italijanske mase v Trstu, Gorici in drugih večjih mestih, so v štirih letih osvobodilne borbe ramo ob ramu z jugoslovanskimi borci jasno dokazali vsemu svetu, da ne marajo spadati več pod Italijo. Petindvajset let italijanske "prosperitete", zaničevanja, politične izpostavitve, kriminalnega zatiranja in ricinovega olja jih je prepričalo, da je njihova edina rešitev v združenju z Jugoslavijo.

Poleg teh upravičenih zahtev pa ima Jugoslavija še eno zahtevo po Trstu in jugoslovanskem Primorju: kakor mora Italija pla-

čati za vse zločine, ki jih je izvršila nad svobodoljubnim narodom — ne samo na Primorskem pred to vojno, temveč tudi v napadenih delih Slovenije in Jugoslavije pred svojo kapitulacijo.

V govoru, ki ga je maršal Jugoslavije Tito držal v Zagrebu dne 20. maja, je jasno povedano, zakaj smatra Jugoslavija za pravično in zakonito, da okupira vse primorske pokrajine in jih upravlja, dokler zadefinirane vprašanje ni temeljito rešeno na mirovni konferenci. Naslednji izpiski govora so značilni:

"Širijo se razne govorice o prepiru, ki baje obstaja med nami in našimi zavezniki. Vse te govorice so brez prave podlage. Med to vojno smo Jugoslavlani izmed vseh podjarmljenih narodov postali najbolj bojevit in najbolj močni člani zavezniškega tabora v borbi proti skupnemu sovražniku vseh zedinjenih narodov.

"V tej borbi smo žrtvovali nad 300.000 mladih življenj. Borili smo se, da osvobodimo našo domovino in zgradimo v njej boljšo in srečnejšo domaćino, toda borili smo se tudi za one naše brate, ki so služili kot sužnji tujcev nad dvajset let. Gre za vprašanje, da se pravično odloči na mirovni konferenci končno priključitev v Jugoslavijo teh pokrajin, za katere smo se borili.

"Z osvoboditvijo tega ozemlja — ali z okupiranjem, kot se izražajo drugi — nismo izvršili nikakoli "fait accompli". S silo našega orožja smo se priborili do Soče in preko nje v Furlanijo — na isti način kot so zavezniški porazili sovražnika v Afriki s silo svojega orožja in dosegli bregove Soče. Mi se s silo nismo polastili ničesar, ker smo preganili sovražnika do doseženega kraja. Radi tega bi bilo nepravilno in nepravilno obtožiti nas, da smo izvedli "fait accompli" ter da smo z oboroženo silo se polastili ničesar, kar nam na podlagi mednarodne postave ne pripada.

"Nismo šli v Istro, Trst in do Soče, da se polastimo ta ozemlja, temveč šli smo tja, tla uničimo in pomagamo uničiti največje sovražniško civilizacije — fašistično Nemčijo.

"Velika krivica bi bila storjena našemu narodu, če bi nas nekdo obtožil tega dejanja in zahteval, da se umaknemo brez ozira na dejstvo, da smo samo v zadnjih desetih dneh borbe radi Istre, Trsta in slovenskega Primorja utrpele 8.000

kvorum pri demokratični konferenci cesarjev svobodnih in neodvisnih narodov.

Največji, ali najmočnejši med vsemi štirimi cesarji na svetu, — cesar George Guelph, bi tudi ne smel zahtevati, da mora kar sam vladati Iztočni Indiji, Zapadni Indiji, itd. — po vsej zemlji. In za cesarski poklic bi bilo tudi dokaj koristno, ako bi indijski cesar proglasil Vittorio Emanuele cesarjem Somalijske, da tako ne pride do nesoglasja in krize pri mirovni konferenci združenih narodov in cesarjev. "Veliki Trije", odnosno cesar Iztočne Indije in oba cesarja Etiopije, bi se morali prav hitro sestati in poravnati svoje medsebojne nesporazume.

NOVA IZDAJA**Hammondov SVETOVNI ATLAS**

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah. Cena 50 centov.

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

RAZGLEDNIK**ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA**

Potom radio-postaje WJZ smo te dni slišali poročilo, kako zmešjava vlada v Solnogradu, v Avstriji, katero pokrajino upravlja naše vojaštvo od 4. maja nadalje. Od imenovanega dne nadalje "vlada" tankaj PETERO različnih ameriških komisij, in kakor hitro ena takšna komisija odpre svoj urad, pride v mesto že druga, da jo nadomesti. Prva komisija, ki je bila imenovana v to svrhu, dosedaj še ni prišla v Solnograd. Mestne ulice so polne postojajočih nemških vojakov, ki so še vedno oblečeni v nemških uniformah, dočim je gorovje v bližini mesta še vedno polno nacističnih fanatikov, kateri se kar javno hvalijo, da bodo tekom par tednov za-

jati" in hočejo svoje namene usiliti s tem, da narod se stradajo in tako zvrnejo vso krivdo na Jugoslavijo. Prazen želodec premnogokrat zmaga nad pametjo in razumom.

Naša Amerika nima nobenih zahtev po kakem ozemlju v Evropi. To je bilo povedano že čestokrat. Najbrž tudi Velika Britanija nima take zahteve, razen gotovih strateških otokov v Sredozemskem morju. Gre pa za sfero vpliva v Evropi, kjer se križajo slovenski in britanski interesi. Ena važnih sfer je Italija, katero danes Anglija obvladuje ekonomsko in politično. Jugoslavija je jasno pokazala, da ji bolj prija in koristi sovjetska sfera. Vsled tega je v interesu Anglije, da ostane Trst z zaledjem vred pod Italijo, torej pod britansko sfero vpliva, in s tem bi bila zaprta pot sovjetski Rusiji do Jadrana.

Mi se strinjamo, da ima vsaka država dolžnost in pravico ščititi svoje interese in si zagotoviti ekonomsko in trgovsko blagostanje. Odločno pa nasprotujemo, da bi se to vršilo na škodo drugih narodov, posebno pa še slovanskega, ki je po stoletjih komaj dočakal svojega vstajenja in svoje svobode. Slovenski narod naj sam odloča o svoji usodi. Tako samodoločbo so mu zagotovile velike demokracije, ko se je pričel boriti proti svojim napadalcem, in ta obljuba se mora izpolniti.

Jugoslavija je torej upravičena v imenu moralne in mednarodne postave, da ščiti interese svojega naroda v Trstu in slovenskem Primorju. In teh pravic ji druge zavezniške države nikakor ne morejo odvzeti.

vzeli mesto. Domačini ne vedo komu bi vstregli in se divijo vsestranskemu redu, ki vlada na Dunaju, katero mesto je — v ruski upravi.

Nek komentator je dejal na radio-postaji WPAT: "Angleška konservativna stranka se sedaj boji, da se bodo volitve v parlament zakasnele, kajti ako se to zgodi, potem se bodo prebivalstvo Anglije — pričelo spominjati, da je bila konservativna stranka v Angliji ona stranka, katere člani so neprestano podpirali Hitlerja in podpirali Nemčijo v njenih protiruskih spletkah"...

"The Globe Democrat" v St. Louis, Mo., izraža v svojem nedavnem uvodniku mnenje, da bode treba "Argentino zopet poslati v kvarantino" in da se Molotov, z ozirom na Argentino ni prav nič zmotil.

"The Christian Science Monitor" v Bostonu, Mass., se sklicuje na dogodke v levantskih arabskih državah in pravi, da je treba te dogodke smatrati kot svarilo vsem narodom, da si "ne smejo domisljati, da je mogoče zaimeti bodoči svetovni mir potom črnih in peres — v San Francisco"...

"The Sun" v New Yorku izraža mnenje, da število naših ubitih in ranjenih vojakov in mornarjev na otočju Okinawa, "znači našo največjo neopriliko, kar smo jih dosedaj imeli na Pacifiku," in vprašuje: "Čemu prikrivajo resnico glede našega fiaska na Okinawi?"...

"The Free Press" v Detroitu, Mich., skuša doignati kak vpliv boje naše milosrdno postopanje z nacijo v Nemčiji, napravilo — v Rusiji...

Charles Shaw iz Londona, javlja potom radio postaje WABC, da stoji pred poslopijem ameriškega poslanstva v Londonu vsaki dan par ducatov angleških deklet. Ta dekleta so neveste ameriških vojakov, katere čakajo, da dobe potrebne potne listine za potovanje v Ameriko. Ta dekleta že znajo angleško govoriti v pravem ameriškem narečju, tako, da bodo njihovi tistje in tašče v Ameriki dokaj razočarani, ker njihove sinuhe ne bodo govorile pravilno angleščino, ter bodo izgovarjale angleški izraz "cawnt" po ameriški — "can't."...

Angleško-Slovenski**BESEDNJAK**

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.

Cena je \$5.⁰⁰

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

Resolucija glede Trsta

Naslednja resolucija je bila poslana na Državni urad, nato pa predsedniku Trumanu, angleškemu poslaniku lordu Halifaxu ter ruskemu in jugoslovanskemu poslanstvu:

New York, N. Y.,

June 3rd, 1945.

Honorable JOSEPH C. GREW
Acting Secretary of State
Washington, D. C.

Mr. Secretary, Sir:

We, Americans of Slovene descent, gathered at a rally-meeting in the Slovenian National Home, in Brooklyn, N. Y., on this June 3rd, 1945, have adopted the following resolution in connection with the dispute concerning the so-called Julian March (Julijška Krajina) which includes Trst (Trieste), Gorica (Gorizia) and the Istrian Peninsula:

WHEREAS, following the World War I, a considerable portion of national territory of Slovenes and Croats on the eastern Adriatic coast was given to Italy as her reward for joining the cause of the Allies as arranged in the secret London pact of 1915, which was later opposed by President Woodrow Wilson and by the people involved; and

WHEREAS, seven hundred thousand Slovenes and Croats, whose wishes and national character were disregarded by the pact and treaty makers, were thus made subject to brutal suppression of their freedom, systematic and planned destruction of their economic, cultural and national life, and great efforts were made, even before the advent of fascism, to forcibly denationalize them and Italianize them; and

WHEREAS, efforts are now being made to misrepresent to the world the true character of the "problem" of the Julian March and occupation of these parts by the Yugoslav forces which have liberated them; and

WHEREAS, the occupation of Trst, Gorica and the surrounding territory by Yugoslav troops has been labeled a "grab" of Italian territory, the true facts are that of the entire territory involved (8,229 square kilometers) the Yugoslavs inhabit 7,281 sq. km., or 91 per cent, while the Italians inhabit altogether but 848 sq. km., or 9 per cent; and

WHEREAS, the forces of the Yugoslav Army, which liberated and occupied these parts, include thousands of Slovenes and Croats from the Julian March who have fought against the Nazi-Fascist aggressors side by side with their Yugoslav brothers-in-arms, and who are now asked by the British and American governments to withdraw from their own national territory and homeland and

leave to their fate their families and the people of the region who have suffered under the cruel and bloody yoke of the Italian imperialistic and fascist aggression for the last quarter of century; and

WHEREAS, these people whose right for self-determination is firmly backed by thirteen centuries of their history in this territory, have also distinguished themselves in the fight for freedom not only in this war but during the entire period of their enslavement under the imperialistic and fascist Italy,

THEREFORE, BE IT RESOLVED, that the Americans of Slovene descent assembled at this rally-meeting go on record as favoring and supporting the just and democratic demands of the Slovenes and Croats in the Julian March that they be permitted to administer and occupy their own national territory, including Trst, Gorica and Istrian Peninsula, for the protection of their own people, and that they be given the right to unite with their mother country, Yugoslavia, as it is even unthinkable that Italy should ever again rule over these people whom she robbed of all decent human rights, and whose national territory she has used as an outpost for her imperialistic ambitions as her attack on Yugoslavia has shown; and in view of these facts be it further

RESOLVED, that we appeal to our State Department to use fair and just judgment in this matter so that the fundamental and democratic rights assured the small peoples and the minorities in the Atlantic Charter are upheld in order to safeguard the peace in Europe and the world, and to put a stop to any and all imperialistic designs which threaten the peace as envisioned by our late great President Franklin Delano Roosevelt; and be it further

RESOLVED, that we urge and desire that the American military authorities in the Julian March take the necessary steps to lift the blockade by means of which starvation is being forced upon the population of the disputed area and used as a weapon against our Yugoslav Allies.

Accepted and adopted on this June 3rd, 1945.

(Signed): JOSEPH ZAVERTNIK,
Chairman

(Signed): THOMAS BERTOK,
Secretary

POT, KI VODI DO MIRU

Napisal za ONA Donald Bell

Naši odnosi z Rusijo se ne smejo in ne morejo tako poslabšati, da bi postal spopad mogoč, smo dejali v zadnjem članku. Do približno srede julija tudi ni pričakovati nobenih sprememb, kajti britska začasna vlada ne more sklepati nobenih obveznih sporazumov. Kot Britanija sama bo tudi ves ostali svet čakal, da se pokažejo rezultati britanskih volitev.

Ravno radi tega je to pripraven čas, da si zadevo dodobra premislimo. Niti zahodne vesile, niti Rusija si ne morejo dovoliti ponovnega svetovnega spopada, ki bi uničil vso našo civilizacijo. Cena take avanture bi bila tako strahotna, da je misel nanjo nemogoča. Obenem pa ne bi mogla upati nobena stranka na popolno zmago.

Do vojne z Rusijo torej ne bo prišlo, kar ne sme priti do nje. Ako pa je temu tako, je treba posvetiti vse naše sile miroljubni ureditvi vseh problemov. Kako to doseči?

Dozdaj smo poskušali dopet do sporazuma v detaljih. Vzeli smo posamezna vprašanja kot na primer poljsko vprašanje, da jih razrešimo. Ko smo spoznali, da nam je nemogoče doseči diplomatsko zmago, smo začeli izvajati diplomatski pritisk na Rusijo, postavili smo dobave po zakonu Lend-Lease, nastopili smo skupaj z Veliko Britanijo in tako ustanovili skupno fronto proti Rusiji. Ko nas niti apizanje Rusije niti trdni nastop ni privedel do cilja, je zavladal pesimizem.

Kar potrebujemo, je načrt zunanje politike. Rusi so zapuili predsedniku Rooseveltu, ker jim je bilo jasno, da ima vizijo bodočega sveta, jasno sliko tega, kar mora priti. Danes pa ne vedo več, ali je ta Rooseveltova koncepcija še živa. Ideja anglo-saškega bloka je bila predsedniku Rooseveltu odvrtna. Znano mu je bilo, da obstajajo med angleškimi in ruskimi interesi silni konflikti in je bil prepričan, da je prava vloga Zedruženih držav vloga posredovalca. Danes pa mislijo Rusi, da je ameriška politika preprosta le podpiranje angleških ciljev. Ruski odgovor na to je širjenje njihove lastne interese in vplivne sfere.

Zdaj je jasno, da mir z Rusijo ne more biti plod enega samega sestanka velikih treh, ali ene konference. Jasno nam mora biti, da je to dolga naloga, za katero nam bo treba mnogo let. Mir namreč ni le odsotnost vojne — mir je več kot to, mir je harmonija v sodelovanju. Organizacija, katero ustvarjamo v San Franciscu bo le ogradije, v katerem moramo zgraditi svojo politiko. Mir ne more biti posledica mehanike ali procedure, temveč bo le rezultat dalekošne politike.

Kaj so osnovni predpogoji miru z Rusijo?

Najprej moramo pomisliti na to, da nam ni mogoče, potisniti Rusijo ven iz vzhodne Evrope ali iz Balkana, prav kot nas Rusi ne morejo pregnati iz dežel zahodne Evrope in drugih predelov sveta, v katerih sta pomorska in zračna sila odločujoči. Tako ako hočemo vzdrževati nekaj anglo-ameriškega vpliva v deželah vzhodno od Labe, se moramo sporazumeti z Rusijo. Ta sporazum bo mogoč le, ako bomo

Washington.—War Finance Division Treasury Dept-a je prejel obvestilo, da je "pismo" ki trka dvakrat, enkrat, da preda pošto, drugič, da proda War Bonds, prodal za \$21,000 Serijskih E Bondov, in sicer 270 kupcem, vzdolž svojega poslovnega pota na kmetih. Ta "pismo" je Mrs. Mary Jane Clark iz Babson Park, Florida. Ona je prvak vseh prodajcev bondov med pismonošami na deželi v Floridi, za sedmo vojno posojilo.

Nov grob v Glassport, Pa. Glassport, Pa. — Dne 21. maja je umrla Antonia Cvetan, stara 61 let, doma iz vasi Čelje pri Ilirski Bistrici. Zaprta več sinov in hčera ter drugih sorodnikov.

"A MEDAL FOR BENNY"

J. Carroll Naish in Arturo De Cordova v prizoru iz zgoraj omenjenega filma, ki je sedaj na platnu v Rivoli gledišču, Broadway in 49. ulica v New York.

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO :: HELP WANTED Help Wanted (Female)

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

GIRLS — WOMEN NO EXPERIENCE NECESSARY Light Siding Work on PLASTIC NOVELTIES 5 days — Overtime — Steady — Opportunity to advance with new concern. Apply: R. M. S. PLASTIC CORP., 157 CEDAR ST., N. Y. C.

GIRLS — No Experience Necessary GENERAL LIGHT FACTORY WORK in DISPLAY FACTORY 5 DAYS — GOOD SALARY OPPORTUNITY TO LEARN Apply: MERIT DISPLAY 120 EAST 16th ST., N. Y. C.

KUHARICA MAJHEN ZAVOD ZA STARE LJUDI DOBRE URE — STALNO SPI NOTRI — SOBA, HRANA Vprašajte: HOLLIS 5-6161

WINDER — DOUBLER Experienced All Around PASSEMENTERIE GIRL Steady — Good Pay — 5 Days Overtime Optional — 40 Hrs — Apply H. GREENBERG 867 — 6th AVE., N. Y. C.

WINDERS EXPERIENCED MERCERIZED COTTON Steady Work — Good Pay — 5 Days Overtime Optional — Apply GOLDEN BROTHERS 323 WEST 38th ST., N. Y. C.

SLUŽKINJA ZA LEPOČETNI SALON 5½ DNI — STALNO \$25 in NAPITNINE Vprašajte: MATTY'S BEAUTY SALON, 230 BROADWAY, N. Y. C. (Bet. 87th & 88th Sts.)

HAND PAINTERS Experienced — Inexperienced HAND PAINTERS ON TIES GOOD PAY STEADY POSITION Apply: MU 6-6496

PRALNICA MARKER — ASSORTER IN SPOŠNO DELO 5½ dni — Stalno — Dobra plača Prijeta okoliščina — Vprašajte FRENCH HOME LAUNDRY 73 W. 96th STREET, N. Y. C.

GIRLS (OVER 16) No Experience Necessary for LIGHT INTERESTING WORK on PAPER NOVELTIES Continuation School Students Accepted — Steady or Vacation Only Apply: LOCUST NOVELTY CO. 628 BROADWAY N. Y. C.

BEAUTICIAN ALL AROUND OPERATOR Steady — Good Pay — 5 Days Hours 10 — 7 — Fine Clientele Apply MIA BEAUTY SALON 1044 Lexington Ave., N. Y. C. Butterfield 8-3064

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomoinemu Odboru 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

MANICURIST \$30 PLUS COMMISSIONS CLOSED MONDAYS S T E A D Y Apply: LAURA & WALLA 2188 BROADWAY N. Y. C.

FINGER WAYER PERMANENT WAYER STEADY — 5 DAYS — \$40 Salary Apply: ADELE BEAUTY SALON 591 WOODWARD AVE., BROOKLYN HE 3-6862

KUHARICA (Druga) za NEW JERSEY FARM CAMP JUNI SKOZI SEPTEMBER VPOŠTEVALI BI TUDI ZAKONCA Lahko delo — Soba, Hrana — Plača Dovolj prostega časa — Vprašajte za interview — Chickering 4-0795

GIRLS — GIRLS EXPERIENCE NOT ESSENTIAL for TABLE WORK in FITTING ROOM 5 days — Steady — Pleasant Daylight Workroom — Apply: MACKAY STARR 56 WEST 22nd ST., N. Y. C.

HIŠNA za NEW JERSEY FARM CAMP JUNI SKOZI SEPTEMBER SOBA — HRANA — PLAČA DOVOLJ PROSTEGA ČASA Lahko delo. Vpoštevati bi tudi zakonca — Ph. Chickering 4-0795

ŽENSKES ZA ČISTITI URAĐINSKO POSLOPJE KRATKE URE — POČITNICE \$22 NA TEDEN NADURNO DELO AKO ŽELITE. DOBRE RAZMERE Vprašajte SUPERINTENDENT 1501 BROADWAY, near 43rd St. NYC. (109—115)

SIVALKE NA SINGER STROJE na PORABLJENIH OBLEKIH J & M NOVELTY CO. 519 EAST RIVER DRIVE New York City

OPERATORS (MERROW) ON POLO SHIRTS Stalno — Delo skozi leto — Dobra plača — Plačane počitnice — Prijetna svetla delavnica — Vprašajte INDUSTRIAL SPORTSWEAR 815 BROADWAY (1st fl.) N. Y. C.

New Jersey :: GIRLS — WOMEN for LIGHT MACHINE OPERATION DAY WORK — 6 DAYS — FULL TIME also SOME PART TIME Pleasant Working Conditions Apply: GOLDSTONE RAZOR BLADE CO., 432 PLANE STREET, NEWARK, N. J. (113—115)

WATRESSES and PANTRY WOMAN Pleasant Working Conditions PART TIME Hours 4:30 to 8 P.M. — Good Salary Steady Work — Apply: KRAFT HOMESTEAD INC., 55 Washington St., EAST ORANGE, N. J. — Tel: OR 4-9786 (112—114)

FEMALE 2nd COOK FOR HOSPITAL KITCHEN also FEMALE CLEANING MAID IN HOSPITAL Meals and Uniforms Furnished Free Steady, Pleasant Work — Apply: HOSPITAL COUNCIL, INC. 744 Broad Street, NEWARK, N. J. (111—117)

GIRL or WOMAN WANTED FOR GOOD POSITION IN ICE CREAM and CANDY STORE 6 Days — No Evenings — Good Salary for Right Person — Steady Work — Apply: STRUBBE'S 178 Maplewood Ave., MAPLEWOOD, New Jersey Phone SO 2-2465 (110—116)

KUPITE VOJNE BONDE!

Theatre Guild predstavlja **CAROUSEL** Nova glasbena igra po slavni evropski igri "Lilliom" od Molnarja. Glasba Richard Rogers-a. Knjiga in besedilo Oscar Hammersteina 2. gega. Pod vodstvom Rouben Mamouliana. Please: Agnes de Mille. z JOHN RAITT — JAN CLAYTON MAJESTIC THEATRE 44th St. pri Broadwayu. CI 6-0730. Zvečer ob 8.30. popoldne čet. in sob. ob 2.30

Glasbena privlačnost Theatre Guild **OKLAHOMA!** Glasba Richard Rogers Knjiga in besedilo Oscar Hammersteina 2. gl. — Pod vodstvom Rouben Mamouliana. Please: Agnes de Mille. Harry Stockwell * Joseph Buloff Evelyn Wyckoff * Ruth Weston ST. JAMES THEA. W. 44th St. Matinee: v četrtih in sobotah

SLOVENSKE NOVOSTI

Padel v Nemčiji

Pueblo, Colo. — Dne 8. maja je bil ubit v Nemčiji William Jeršin, ki zapuša ženo, dveletno hčerko, starše, tri sestre in brata. — V Nemčiji je bil ranjen John Ivan.

Se vrnila iz ujetništva

Brideport, O. — Dne 19. maja se je vrnil iz nemškega ujetništva Joseph Bradač, dne 2. junija pa Lewis Selak. Prvi je bil v ujetništvu 13 mesecev. Od Selaka niso svoji ves čas prejeli nobenega pisma čeprav je pisal tri pisma na mesec. On je bil bombardiran.

dir in sestreljen od Nemcev. Prej je bil junak, zdaj pa zelo slabo izgleda. Oba sta dobila 60 dni dopusta, nakar gresta zopet k zdravniški preiskavi in bosta morda odpuščena od vojakov.

Terezija Anžlovar umrla v Vandling, Pa.

Vandling, Pa. — Tukaj je umrla Terezija Anžlovar, rojena Kristof, stara 65 let in doma od St. Vida na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1902. Tukaj zapuša sina, brata in več ožjih sorodnikov, v starem kraju pa brata in sestro.

Mary Zakrajšek umrla v Krayn, Pa.

Krayn, Pa. — Po dolgi boleznici je 23. maja umrla Mary Zakrajšek, roj. Skubec, stara 45 let in doma s Trške gore pri St. Petru na Dolenjskem. Zapuša moža, sedem otrok (enega v vojni) in več sorodnikov.

Osvobojen iz ujetništva

Rauch, Minn. — Družina Joseph Janesich je bila obvedda je bil njen sin Pvt. George ščena iz vojnega departamenta, R. Janesich osvobojen iz nemškega ujetništva 23. maja. On je bil ujet 2. decembra, nakar se je večkrat oglašil z dopisnicami ali pismom. Njegov brat John, ki služi pri inženirjih, se nahaja na Filipinih, prej pa se je boril v Novi Gvineji.

47-LETNO PREIZKUŠNJO

i m a

Ameriška Bratska Zveza

KI IMA PREKO

26,000 ČLANOV IN PREKO TRI MILJONE IN POL DOLARJEV PREMOŽENJA

TO JE SODOBNA AMERIŠKA BRATSKA ORGANIZACIJA. VEDNO ZANESLJIVA, POVSOD PRIPOROČLJIVA IN ZELO PRIVLAČNA ZAVAROVALNICA... ORGANIZACIJA VAM NUDI POLJUBNO ZAVAROVANJE PROTI BOLEZNI, NESREČI ALI SMRTI.

Naslov: AMERICAN FRATERNAL UNION
A. F. U. BUILDING
ELY, MINNESOTA

SERZANT DIAVOLO

:: Spisal MARCEL PRIOLLET ::

Plesalke niso imele odmora, kajti dva ne-
prestanu igrajoča orkestra sta utihnili samo,
kadar sta se hotela umakniti preglasnemu
džezbandu.

Playobradee je takoj zapustil Noč, rekoč:
— Dobro se zabavaj, Magdalena!
In izginil je v množici.

Bankirjeva vdova, ki je zahrepenela po za-
bavi, je rada ubogala Landry Vuerfa.

Takoj se je seznanila z ljudskim Gašperč-
kom, katerega nos in brada sta bila spojena v
komično masko. Razvil se je intimen pogo-
vor. Gašperček je stavil, da pozna svojo slu-
čajno plesalko. Magdalena je stavo sprejela.

Ni vedela, kako daleč se je spozabila. Gaš-
perček, vzgojen očividno v Rabelaisovi šoli,
je imel za vsako stvar posebno ime in govo-
ril je z Magdaleno kakor ulan tako, da je ves
čas zardevala.

Se nikoli, niti sredi najrazvrednejših orgij
v družbi svojih starih prijateljev Alexia Mar-
tin-Lauchantenua, Goutrana Rochemaina,
Norberta de Villerveque in Landry Vuerfa ji
ni bilo tako mučno.

Razmišljala je, kako bi ušla neslanostim
preveč podjetnega Gašperčka, toda maska ji
je bila neprestano za petami. Gašperček je ob-
jel zapeljivo Noč in ni je pustil nikamor.

Vdova se je bala škandala in zato je potr-
pežljivo prenašala neznančevno vsiljivost.

Kar je opazila, kako se je njen kavalir u-
pognil pod krepko pestjo moža orjaške po-
stave. Obrnila se je in spoznala Playobradea.

Ta čas, ko se je Gašperček pobiral, je Lan-
dry Vuerf namignil svoji ljubici, da bi rad
govoril z njo. Stopila je k njemu in ga rado-
vedno pogledala. Še predno ga je mogla vpra-
šati, zakaj jo kliče, jo je prijel za roko in jo
potegnil k vratom.

Noč je prišla na hodnik, ne da bi vedela, kaj
ji hoče Playobradee povedati. Ker je pa ni
nikalo zapustiti tako kmalu maskarado, je
začela ogorčeno protestirati.

— Kaj se ti je zmešalo, Landry! ... Sam
si želel, da se udeležim maskarade ... A zdaj,
ko sem se komaj začela zabavati, zahtevaš, da
odidem in zapustim veselo družbo.

Landry Vuerf je skomignil z rameni in od-
govoril kratko:

— To je tvoj dobrobit.

— Meni se pa zdi, da ni, — je menila
Magdalena de Vaulnes.

— Molči! — je zagodrnjal Playobradee o-
gorčen, da mu ugovarja vprico ljudi. Potem
je pa vprašal še tiše:

— Več, kaj sem ti obljubil?

— Kaj pa?

— Novo življenje ... možnost izkopati se
iz bede in obupa, v katerega te je pahnil
Maxime de Frilense.

— Da ... No in?

— No torej ... to se zgodi še nočjo.

— Kaj se zgodi?

— Še malo potrpi in ... sama se prepri-
čaš, — je odvrnil Playobradee.

Magdalena de Vaulnes je spoznala, da se
ljubeček ne šali in da je napočil odločilni tre-
nutek, od katerega je odvisna njena bodoč-
nost.

Kaj ji je namenila usoda? ... Kaj jo ča-
ka? ... To je bilo vprašanje, na katero ni mo-
gel nihče odgovoriti.

Pa naj bo že kakorkoli, obubožana grajska
gospa je preveč ljubila denar in slavo, da bi
premagala izkušnjo, ki naj bi ji vrnila bo-
gastvo in slavo.

In tako se je uklonila Vuerfovi volji. Pro-
pustila je svojo usodo njemu. Landry Vuerf je
bil zadovoljen z uspehom.

Odvedel je Magdaleno de Vaulnes h kra-
nemu avtomobilu stoječemu blizu kazine.

Ta čas, ko je bankirjeva vdova v kostu-
mu Noči in z masko na obrazu stopila v av-
tomobil in sedla na mehko blaznico, je stopil
baron k soferju in mu naročil:

— Odpeljite naju ... saj veste kam.

Avto je šinil po tlakovani cesti.
Pod spretnim soferjevim vodstvom je za-
pustil ulice rajajoče Nizze in krenil po klan-
cu Mont-Borona. Magdalena in Landry sta sko-
ro vso pot molčala, kakor bi se bala govoriti
o bližnji bodočnosti. Baron se je nekam ta-
jinstveno smehljaj, obubožana bankirjeva vdo-
va je pa napeto pričakovala, kaj ji prinese
usoda.

Slednjič je avtomobil dospel na vrh gore.
Zavil je z glavne ceste k osamljeni vilj skriti
med palmami kakor bel biser v zeleni barž-
nasti šatljaji.

Sofer je večkrat zaporedoma ngasil in pri-
žgal luči. To je moralo biti dogovorjeno zna-
menje, kajti vsa vrata so se tiho odprla.

Ko je Magdalena zagledala krasno poslopje,
zgrajeno z orientalskim okusom v obliki ve-
like, v zemljo zataknjene koeke, je hotela iz-
stopiti.

Landry ji je pa zašepetal v uho, naj osta-
ne v avtomobilu.

Lahko si pa mislimo njeno presenečenje ko
je avtomobil zavozil na dvorišče in se ustavil
na široki plošči, ki se je začela takoj dvigati.

— Tole dvigalo je imeniten izum, a? — je
vzkliknil baron. — Tale vila je opremljena z
vseeni pridobitvami moderne tehnike. In pre-
prijan sem, da boš še bolj strmela.

Orjaška dvigalo se je ta čas ustavilo. Pla-
vobradee je sam odprl vrata elegantne li-
muzine, skočil je na tla in pomagal svoji
spremljevalki izstopiti.

Magdalena de Vaulnes se je radovedno o-
zirala na vse strani.

Stala sta na širokem hodniku. Stene so bi-
le obložene z belim in črnim marmorjem. Tla
so bila en sam črno-bel mozaik. Oken ni bilo
videti nikjer. Električne žarnice so bile skri-
te v krasnih obločnicah iz Alabastra. Hodnik
sam po sebi je bil čaroben, toda zdel se je
nekam skrivnostno.

Magdalena se je zdržnila. Nehote si je ogr-
nila šal. Zdelo se ji je, da jo zebe, čeprav je
kazal toplomer 22 stopinj.

Playobradee, ki ni bil tako občutljiv in ki
je hodnik nedvomno že poznal, se je vedel ne-
prisiljeno.

Nataknil si je masko in svetoval svoji lju-
bici naj stori isto. Potem jo je prijel pod ro-
ko in zašepetal:

— Pojdiva.

Stopil je naprej in pritisnil na gumb, skrit
v steni. Stena se je sama razmaknila. Komaj
sta napravila nekaj korakov, že sta bila v
prostrani dvorani.

Stena se je vrnila na svoje mesto. Bankir-
jevi vdovi se je zdelo da je v ječi. Groza jo
je obšla in nehote se je krepko oprijela svo-
jega spremljevalca.

Kmalu je pa premagala strah radovednost.
Ozrla se je na stene in na strop. Dvorana ni
imela nobenega vidnega izhoda.

Na manjših razdaljah so visele visoke, čr-
ne, za zlato prepletene pečnice. Na belih
stenah so bile naslikane črne perunike, mra-
ne in grozeče, kakor ostro nabrušeno kopje.

Sredi dvorane je stala miza v obliki pod-
kve. Okrog nje so stali udobni naslanjači. V
njih so sedeli možje, katerih obrazi se niso
videli, ker so jih zakrivala črne maske.

Vsi maskirani možje, zbrani na tajno po-
svetovanje, so bili že po zunanosti strahotni.

... Dalje prihodnjic.

OKUPACIJSKE ARMADE V NEMČIJI

Eden vzrokov za nezaupa-
nje med zavezniški je morda
dejstvo, da ni nobenega jasne-
ga sporazuma med Zedinjeni-
mi državami, Veliko Britani-
jo, Sovjetsko unijo in Franci-
jo glede številčnega obsega nji-
hovitih okupacijskih armad v
Nemčiji. To je morda prepre-
čilo tesnejše sodelovanje in
zavlačevalo vzpostavitev kon-
trolnega stroja za skupno o-
kupacijo.

Več zavezniških opazoval-
cev se je danes izrazilo v tem
smislu. Trenotno more imeti
vsakrteri izmed zaveznikov to-
liko čet v Nemčiji kot mu je
drago, oziroma, toliko kot mi-
sli, da mu je potrebno za po-
polno varnost. Toda tu je
mnoogo različnih načinov, ka-
ko razumeti ta pojmi varnosti.

Jasno je, da obstoja nevar-
nost, da utegnejo različni za-
vezniki smatrati, da so potre-
bne čete ne one, ki morajo bi-
ti tu za varnost okupacije ne-
pram nemškemu prebivalstvu,
temveč one, ki odgovarjajo o-
kupacijskim silam drugih za-
veznikov.

Po prvi svetovni vojni je
obstojal sporazum med zavez-
niki glede števila čet, katerim
je bilo poverjeno straženje Po-
renja, toda v tej vojni se ni
prišlo do takega sporazuma.

Pomanjkanje teh določb je
kazen faktor pri razumeva-
nju stališča Rusov. Mnogo je
Rusov, ki imajo čisto posebno
naziranje glede navzočnosti
vojaških sil zahodnih zavezni-
kov na evropski celini. Vpra-
šanje, kako preprečiti more-
bitne vstaje Nemcev, so tem
ruskim krogom očividno čisto
postranska skrb.

Kar se jim dozdeva mnogo
bolj značilno je dejstvo, da se
nahajajo danes ameriške sile,
ki so bile prej vedno onstran
Atlantika, in britanske sile, ki
so bile vedno onstran Rokav-
skega preliva, v pozicijah, ki
so razprostrte preko vsega ev-
ropskega kontinenta in celo v
samem osrčju Nemčije — na
pol poti od atlantskega ocea-
na do ruske državne meje.

Jasno je, da je mnogo opo-
rekatki implikacijam, ki so na-
videzno vključene v tem nazi-
ranju, toda to ne pomaga mno-
go, kajti dejstva so tu in na-
ziranje tudi.

Te vrste sumničnega bodo-
morda popolnoma izginila, čim
pride do sporazuma za razoro-
žitev in do izvedbe tega spora-
zuma, toda trenutno ni mogoče
fajiti, da ta problem okupacij-
skih armad obstoja. V kolikor
znano, se državniki tega pro-
blema številčne sile okupacij-
skih armad tudi še niso lotili.

(London, 7. junija, ONA.)

V Greaney. Minn., je umrl Jože Zabukovec

Duluth, Minn. — V bližnji
farmarski naselbini Greaney je
umrl Joe Zabukovec, star 72
let in doma iz vasi Podpeč pri
Dobrem polju na Dolenjskem,
kjer zapuščča brata in sestro,
tukaj v Duluthu pa brata. V
Ameriki je bil okrog 47 let in
pred več leti gozdarski delo-
vodja.

HELP WANTED ::

The War Man Power Commis-
sion has ruled that no one in
this area now employed in es-
sential activity may transfer to
another job without statement
of availability.

YOUNG MAN
MECHANICALLY INCLINED—
Good opportunity for willing young
man in NEW PLASTIC INDU-
STRY—Post war future—Apply:
B. M. S. PLASTIC CORP.
157 CEDAR ST., N. Y. C.

FUR FINISHER
ABLE TO MAKE COMPLETE
COAT—Better Line for Re-
tail Work—Good Working Con-
dition—Must Be Union.
Apply KRAMER-BERNARD &
CO., 247 W. 30th ST., N. Y. C.

DESIGNER
Giftware, Novelties
Fabricated Plastic, Metals
State Salary Expected
BOX RO 611, 120 Broadway,
Room 736, New York City

KUHARJI (Short Order)
IZURJENI CELOTNI ČAS
DOBRA PLAČA STALNO
PRIJETNE DELAV. RAZMERE
Vprašajte:
POLIACOFF'S
121 WEST 45th ST., N. Y. C.

CEVLJI
CEVLJARI — LASTERS
za "TOE and BALLET" CEVLJE
Vprašajte:
SELVA & SONS INC.
1067 BROADWAY, N. Y. C.
Columbus 5-1291

PACKER
EXPERIENCED
GOOD PAY — STEADY
POST WAR FUTURE
GOOD WORKING CONDITIONS
Apply: KING OF SLACKS
1370 BROADWAY, N. Y. C.

JEWELERS — IZVEŽBANI
ZA SPOŠNO DELO V ZLATU
V FINEM ZLATARSKEM PO-
DETJU — 25 ur na teden poleg
tega nadurno Stalno.
Potrebujemo tudi POPRAVLJAČA
Vprašajte: RUBEL JEWELRY
606 — 50th AVE., N. Y. C.

JEWELER
IZURJEN NA "WATCHCASES"
5 dni povrh nadurno — dobra pla-
ča — Stalno — Povojno — Vprašajte
ADRIAN REITER
99 CANAL ST., N. Y. C.
WALKER 5-0094

HANDY MAN
za NEW JERSEY FARM CAMP
JUNJI SKOZI SEPTEMBER
Bi vpoštevati tudi zakonca
Lahko delo — Soba — Hrana — Plača
Dovolj prostega časa.
Pokličite: CHICKERING 4-0795
KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

FLOOR ASSEMBLERS
NA STROJH
Stalno delo — Dobra plača —
Post War — Good working Cond
Povojno — Dobre delav. razmere
CLERMONT MACHINE CO.
270 Wallabout St., E'klyn, N. Y.

**HAIRCUTTER &
FINGERWAVES**
(EXPERT)
HIGH WAGES & COMMISSION
EXCLUSIVE CLIENTELE—Apply
PALACE, 990 SOUTHERN BLVD.
BRONX, N. Y.

PORTERS
PRIROČNI Z ORODjem
ZA DELO PRI "PLASTIC" TVRDKI
5 dni poleg tega nadurno — Dobra
plača — Stalno delo. — Vprašajte:
GEMLOID CORPORATION
79-10 ALBION AVE., ELMHURST,
L. I., N. Y.

NAROD POTREBUJE POMOČI!
Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše-
ga pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

**WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
DESCENT (Bundles for Yugoslavia)**
V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na
665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:
**WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
SLAVIC DESCENT**
161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite
na gori označena naslova!

DELAVCE IŠČEJO

IZVEŽBANI
POPRAVLJAČI
na BOLJŠE ŽENSKÉ CEVLJE
5 dni Stalno — Povojno
Svetla Delavnica — Vprašajte
MACKEY STARR
56 WEST 22nd ST., N. Y. C.

MOŠKO in ŽENSKO DELO
(Male and Female)
**ZAKONCA — HIŠNA
DELAVKA**
MAJHNA DRUŽINA
V GREAT NECK
\$300 NA MESEČ
Telefonirajte: MAIN 2-2600
MISS FRIEDMAN

SIVALKE(CI)
Z ZNANJEM O SINGER SIVAL-
NEM STROJU
5 dni — 40 ur — Stalno — Delo
od komada — Dobre delavske raz-
mere — Vprašajte:
CZARLINSKI
84 FORSYTHE ST., N. Y. C.

FINGERWAVERS
EXPERIENCED — ALL AROUND
OPERATORS — HAIR STYLIST
5 Days — Steady — \$40 — \$50
Apply: GUTIDOR'S
4285 KATONAH AVE., BRONX
(Bet. 225 — 236)

MOŠKO DELO
Help Wanted (Male)
PORTERS
Excellent working conditions in clean
modern plant. — A real post war fu-
ture. Good Pay — 5½ day week.
Apply immediately.
FINCH TELECOMMUNICATIONS
INC., 1 Pleasant Ave., CLIFTON,
N. J. 3rd floor over Albert Turner.
WMC Rules observed.

TRUCK MECHANICS
VETERANS PREFERRED
ALTERNATE SHIFTS — STEADY
EMPLOYMENT WITH POST-WAR
SECURITY. — FLEET WORK
WMC Rules observed. Apply
KRAFT CHEESE CO.
974 West Side Ave., Jersey City, N. J.

YARD MAN — WANTED
GOOD SALARY
6 DAY WEEK — 8 HOUR DAY
NO EXPERIENCE NECESSARY
Apply Immediately. MONGIELLO
BROS. COAL CORP.
451 Communipaw Ave., Jersey City,
N. J. — Tel. DE 3-2250

**SHORT ORDER COOK and
DISH WASHER**
GOOD HOURS — 5 DAY WEEK
STEADY WORK
Apply before 3 PM.
MERCHANT'S RESTAURANT
206 MILLER ST., NEWARK, N. J.

MAN WANTED
TO ASSIST IN FACTORY
EXCELLENT SALARY
STEADY WORK
EXCELLENT OPPORTUNITY FOR
SOBER RELIABLE MAN
ESSENTIAL WAR WORK
GOOD HOURS
WMC Rules Observed
CALL UNION 7-0880
ASK FOR MR. POLLACK

**FIREMAN
WANTED**
STEADY WORK
W. M. C. Rules Observed.
Verdi Bros.
Cooperage Co.
8555 Tonnele Avenue
North Bergen, N. J.
UNION 3-2860

UMIVALCI POSOD (Dishwashers)
IZVRSTNA PLAČA
PRIJETNE DELAVSKE RAZMERE
6 DNI — NEDELJE PROSTE
Stalno delo — Oglašite se takoj.
SUBURBAN COCKTAIL LOUNGE
62 BRICK CHURCH PLAZA
EAST ORANGE, N. J.

PORTER and BAKER
WANTED FOR WHOLESALE
BAKERY
Pleasant working conditions. Good
salary. Steady work. — Apply
VIETMEYER BROS. CO.
175 SHERMAN AVE., JERSEY CITY,
N. J. — Tel. JO 4-4217

PORTER also MAID
FOR GENERAL FLOOR
CLEANING
Pleasant Working Conditions—Steady
Work. — Apply
AMERICAN LEGION MEMORIAL
HOSPITAL — 741 BROADWAY
NEWARK, N. J. — Tel. HU 2-5656

**COUNTER GIRL — COOK
WAITRESSES**
Excellent Salary — No Sundays or
Holidays—DAY WORK, NO NIGHTS
Full or Part Time; Pleasant Working
Conditions. — Apply: FRANKLIN
RESTAURANT, 11 Franklin Street,
NEWARK, N. J. — Joseph Giaccone
Tel. MA 2-1738

**DISH WASHERS and
WAITRESSES**
EXPERIENCED
GOOD SALARY — GOOD HOURS
6 DAYS — Uniforms and Meals Fur-
nished — Steady Work. — Apply
MARTAN'S 124 MARKET ST.,
NEWARK, N. J.

**WAITRESSES and
KITCHEN HELP**
Pleasant Working Conditions — Live
In or Out — Good Salary and Tips
STEADY WORK — Apply
HOTEL SUBURBAN
141 So. Harrison St., EAST ORANGE,
New Jersey — Phone OR 3-2640

SPISANA V ANGLEŠČINI
VRTNARSTVO
SADJEREJSTVO
POLJEDELSTVO
Skoro 1400 strani — 750 Slik
Popolni voditelj za vaš
vojni vrt.
Popolna vsaka beseda, vsaka stran,
vsaka slika — mnogo NOVE snovi
novih ilustracij!
EDINA VRTNARSKA ENCIKLO-
PEDIJA ZA DOMAČO POTREBO!
Niz visokih besed — vse je jasno, raz-
loženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

The Garden Encyclopedia
V LIČNI IN TRPEŽNI
PLATNENI VEZAVI
\$4.00
KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.